

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ**

„ŠKOLA PRO ŽIVOT“

ZÁKLADNÍ ŠKOLY

T.G.MASARYKA NÁCHOD

Motto: " Jsou dvě důležité věci, které bychom měli dát svým dětem. Tou první jsou kořeny, tou druhou křídla."

Dokument vstupuje v platnost dnem 30.8.2007
s úpravami k 1.9.2009 a 1.9.2012 (standardy)

V Náchodě 19.4.2007

razítko:

Mgr. Roman Odvářka, ředitel

OBSAH:

1.	Identifikační údaje.....	2
2.	Charakteristika školy	3
3.	Charakteristika ŠVP	6
3.1	Cíle a poslání školy	8
3.2	Priority ŠVP	10
3.3	Vzdělávání žáků se SVP	12
4.	Učební plán	18
5.	Vzdělávací obsah oblastí(poznámky k UP).....	20
6.	Hodnocení žáků a autoevaluace školy	25
7.	Závěrečná ustanovení	29
8.	Učební osnovy vyučovacích předmětů 1. stupně:	
8.1	Český jazyk	30
8.2	Anglický jazyk	52
8.3	Matematika	65
8.4	Člověk a jeho svět - Prvouka	101
8.5	Člověk a jeho svět	122
8.6	Umění a kultura	130
8.7	Praktické činnosti.....	159
8.9	Tělesná výchova.....	169
8.10	Informatika	192

9.	Učební osnovy vyučovacích předmětů 2. stupně:	
9.1	Český jazyk	198
9.2	Anglický jazyk	248
9.3	Matematika	261
9.4	Informatika	281
9.5	Dějepis	286
9.6	Občanská výchova	312
9.7	Fyzika	328
9.8	Chemie	342
9.9	Přírodopis a Biologie člověka.....	358
9.10	Zeměpis	369
9.11	Výtvarná výchova	381
9.12	Hudební výchova	398
9.13	Tělesná výchova.....	411
9.14	Rodinná výchova	418
9.15	Praktické činnosti.....	428
9.16	Volitelné předměty.....	443

Přílohy:

10. Projektové vyučování
11. Průřezová témata
12. Školní družina
13. Standardy

1. NÁZEV PROGRAMU

MOTIVAČNÍ NÁZEV

1.1. PŘEDKLADATEL:

NÁZEV ŠKOLY

ADRESA, KONTAKTY

ŘEDITEL ŠKOLY a
KOORDINÁTOR ŠVP

PRÁVNÍ FORMA
IČO

1.2. ZŘIZOVATEL:

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

„ŠKOLA PRO ŽIVOT“

Základní škola, T.G.Masaryka Náchod

Bartoňova 1005, 547 01 Náchod
Tel./fax. 491428345, e-mail: RomanOdvarka@seznam.cz

Mgr. Roman Odvářka

příspěvkové organizace
00857611

Město Náchod

Masarykovo náměstí, čp 40, 547 61 Náchod
Eva Fořtová, vedoucí odboru školství 491405185

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola sdružuje:

ZÁKLADNÍ ŠKOLU	IZO 102 254 800	kapacita 800 žáků
ŠKOLNÍ DRUŽINU	IZO 117 400 203	kapacita 140 dětí
ŠKOLNÍ KLUB	IZO 150 066 597	kapacita 70 žáků
ŠKOLNÍ JÍDELNU	IZO 102 830 223	kapacita 800 jídel

Plně organizovaná základní škola s vymezenou spádovou oblastí v městské části Náchoda u nemocnice. Dlouhodobě oblíbená škola pro pestrý vzdělávací program a nadprůměrné vzdělávací výsledky. Kapacitně nevytížena. Ve spolupráci s rodiči, žáky i dalšími partnery hledáme další cesty pro zviditelnění naší školy.

2.1. PODMÍNKY ŠKOLY

(ke vzdělávání v rámci ŠVP ZV)

- **materiální**

Vybavení pomůckami, učebnicemi a učebními texty.

Kvalitní kopírovací zařízení a vybavení.

Počítačová síť rozvedená do všech učeben a kabinetů (do roku 2012).

Obnova žakovského nábytku a školních tabulí v učebnách.

Pravidelné doplňování knižního fondu knihovny a dětských časopisů.

Zajištění prostředků na DVPP.

Finanční zohlednění nárůstu počtu vyučovacích hodin v dotaci na mzdy.

- **prostorové a technické**

Škola je technicky dostatečně vybavena. Využití techniky vedení pravidelně monitoruje.

Počet kmenových učeben odpovídá počtu tříd. Velikost plochy učeben je velmi rozdílná a půdorys některých učeben atypický.

Odborné učebny a pracovny: fyzika, chemie, výpočetní technika, hudebna, knihovna, žákovská kuchyňka, výtvarná dílna a učebna, dílny a nadstandardně vybavená učebna pěstitelských prací s vlastním skleníkem a aula školy, která je využívána nejen školou, ale i k pořádání akcí městského a okresního charakteru. Informační centrum s audiovizuální učebnou s odborným pracovníkem.

Prostory pro dělenou jazykovou výuku.

Dvě tělocvičny, hřiště přiléhající ke škole.

- **hygienické**

Plánuje se instalace skříněk pro žáky v šatnách.

Dokončení modernizace sociálních zařízení.

Obnova žákovského nábytku.

Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků.

Organizační zajištění režimu školy s ohledem na psychické a fyzické zdraví žáků.

Pedagogický sbor

- **personální**

Odborná a pedagogická způsobilost učitelského sboru dlouhodobě převyšuje 90 %.

Výchovný poradce pro 1. a 2. stupeň má odpovídající kvalifikaci.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je dlouhodobě a systematicky orientováno na inovační procesy ve školství.

Na škole pracuje asistent pedagoga pro žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí.

Struktura žáků

Školu navštěvují žáci nejen ze spádového obvodu školy, ale i z dalších částí města. Škola je otevřená přijetí žáků, jejichž rodiče projevují zájem o priority předloženého vzdělávacího programu.

Počty tříd v ročnících 2 - 4.

V dlouhodobém výhledu školy předpokládáme snížení počtu tříd na 22 - 26, při celkovém počtu žáků mezi 500 - 600 .

2.2. DLOUHODOBÉ PROJEKTY

- Dílčí projekty příhraniční spolupráce v rámci podpory EU.
- Dílčí ekologické projekty regionálního významu (Arboretum s naučnou stezkou).

2.3. SPOLUPRÁCE S RODIČI A JINÝMI SUBJEKTY

- Úroveň spolupráce školy s rodiči žáků ovlivňuje skutečnost, že rodiče školu pro své dítě zvolili na základě vlastního výběru – zájem o kvalitní vzdělávání podmiňuje vztah „rodiče – škola“
- Základní prvkem vzájemné komunikace a spolupráce rodičů a školy je funkční systém schůzek rodičů s učiteli a vedením školy , které jsou dle potřeby, nejméně 4x do roka dle ročního plánu školy či zájmu partnerů. Při komunikaci využíváme internet, telefony a osobní kontakt.
- Správním orgánem školy je **Školní rada**, zřízená již v roce 2005, která neformálně zajišťuje dohled nad vzdělávacími aktivitami školy a hospodařením.
- Úzký kontakt školy funguje se zřizovatelem reprezentovaným **oddělením školství** Města Náchod na standardní úrovni oboustranné komunikace
- Nadstandardní úroveň vztahů funguje též mezi školou a odborem školství, mládeže, tělovýchovy a sportu krajského úřadu Královéhradeckého kraje (**OŠMT KÚ**), zejména na úrovni metodiky výuky cizinců a práce s pedagogickým asistentem pro mládež ze sociálně znevýhodněného prostředí

- Škola využívá služeb **Pedagogicko-psychologické poradny** Náchod a odborníků na prevenci poruch chování a negativních jevů chování Kompas Náchod a dalších zařízení sídlících ve městě (Komunitní centrum, DDM)

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP

Objektivními faktory, které mají pozitivní vliv na kvalitu školy, jsou

1. poloha školy v sídlištní části města Náchod - nemocnice
2. sociální složení žáků dojíždějících za programem školy z celého obvodu města i okolních obcí
3. spolupracující pedagogický sbor zajímající se o inovace ve výchově a vzdělávání žáků.

Východiska

- Při tvorbě vzdělávacího programu vyšli autoři z tradic školy v oblasti inovativních programů a projektů:
 1. tradice výuky jazyků
 2. rozšířené výuky zaměřující se na vývojové poruchy učení
 3. školy podporující zdraví
 4. ekologické výchovy
 5. projektů příhraniční spolupráce
 6. studijních tříd
- Pro rozvoj zájmů, dovedností a využití volného času zajišťuje škola dlouhodobě pestrou nabídku zájmových činností v rámci nepovinných předmětů, školního klubu a školní družiny, výchovně vzdělávací kursy v rámci doplňkové činnosti.
- Snahy o zlepšování partnerských vztahů mezi žáky a pedagogy a zpestření výchovně vzdělávacích aktivit podporují tradiční celoškolní akce, které jsou organizovány formou projektových dnů školy.

- Individuální péče pedagogů o žáky se projevuje četností zapojení a úspěchy žáků v soutěžích, olympiádách a přehlídkách v oblasti vzdělávání i zájmových činností. Do života školy integrujeme plnohodnotně žáky se specifickými vzdělávacími potřebami nebo vývojovými a zdravotními poruchami i žáky talentované a nadané.
- Kvalitu vzdělávacího systému dokumentuje zájem středních škol o vycházející žáky. Žáci naší školy tvoří velký podíl studentů na víceletém i čtyřletém gymnáziu. V posledních letech jsou naši žáci úspěšně přijímáni na zvolené střední školy (v roce 2005 - 06 100% úspěšnost).
- Škola chápe své poslání jako službu žákům a jejich rodičům. Kvalitní komunikace s rodičovskou veřejností je jednou z priorit. Proto na škole funguje aktivní sdružení rodičů a přátel dětí školy funkční školní žákovský parlament a funkční rada školy.
- Pro zajištění kvalitního chodu školy klade vedení školy důraz na vzájemnou informovanost zaměstnanců, jejich kontrolu a na péči o ně. Vedení školy podporuje další vzdělávání pedagogů, přenášení inovací, vč. zapojení studentů střední pedagogické školy a pedagogických fakult do praxe (např. spolupráce na seminárních, ročníkových a diplomových pracích).
- Zajištění vzdělávacího programu podmiňuje také ekonomická situace školy. Škola je od roku 1993 právním subjektem. Zvyšuje se tak možnost nabídky vzdělávacích a mimoškolních činností pro žáky a rodiče. Prioritami je rozšiřování a zkvalitňování prostor pro vyučování a zlepšování vybavení školy výukovým zařízením a pomůckami.

3.1. CÍLE ŠKOLY

Poslání školy

- **Naše škola zajistí svým žákům kvalitní základní všeobecné vzdělání orientované na životní praxi a na další studium.**
- **Vzdělávací metody a prostředky směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků, zejména pak vedou žáky k samostatnosti, tvořivosti, přemýšlení, vzájemné toleranci a úctě, k rozvoji komunikačních dovedností a spolupráci, učí žáka, jak se učit.**
- **Škola je komunitou, která podporuje fyzické a psychické zdraví.**
- **Škola vytváří podmínky pro smysluplné využití volného času v zájmových aktivitách.**

Profil absolventa

Žák naší školy:

- je proaktivní v poznávání světa, dokáže nakládat se získanými informacemi
- rozhoduje se samostatně, dokáže si poradit při řešení problémů
- umí otevřeně naslouchat, nemá zábrany při komunikaci se svým okolím
- je psychicky odolný vůči negativním jevům kolem sebe a vůči stresu

- uvědomuje si význam a osobní zodpovědnost za své zdraví, svůj životní styl přizpůsobuje potřebě o zdraví pečovat

Obecné cíle

1. Na škole pracuje kvalitní pedagogický sbor, jehož členové chápou potřeby osobního růstu a dalšího vzdělávání jako prioritu profesionální práce.
2. Pedagogika orientovaná na dítě převažuje ve způsobu vzdělávání na naší škole a respektuje zásady tzv. „zdravého učení“.
3. Za prioritní vzdělávací aktivity považujeme osvojení klíčových kompetencí žáky.
4. Podporujeme osobnostní a sociální výchovu dětí, jejich sebedůvěru a smysl pro úctu, slušnost a toleranci. Učíme žáky pečovat o vlastní zdraví a o prostředí, v němž žijí.
5. Zajišťujeme nabídku zájmových aktivit pro žáky s cílem rozvíjet jejich zájmy a s cílem smysluplně využít jejich volný čas.
6. Řád školy je srozumitelným souborem povinností a práv žáků a zaměstnanců školy. Jeho základem jsou myšlenky demokracie a sebehodnocení.
7. Škola respektuje potřeby a zájmy rodičů žáků. Realizuje je prostřednictvím Rady SRPDŠ a Školní rady.
8. Organizace řízení školy funguje na principech týmové spolupráce a kolektivní odpovědnosti. Soustavnost zodpovědného individuálního plnění cílů a úkolů pedagogů je základním předpokladem kvalitní vzdělávací práce.
9. Pro vyřešení hlavních technických a prostorových problémů školy je nutné realizovat uvažované stavební záměry dle zpracované studie a usměrnit počet tříd a počet žáků na optimální úroveň.

10. Kontrolní mechanismy školy jsou nástrojem budování vzájemné důvěry. Plnění úkolů a cílů je pravidelně vyhodnocováno.

3.2. PRIORITY ŠVP ZV a podpora osvojování klíčových kompetencí

- **Logické myšlení a představivost**

Metody a formy práce, kterých užijeme při osvojování učiva, jsou směřovány k propojení obou mozkových hemisfér žáka. Učíme žáka aplikovat matematické postupy do životní praxe, řešit samostatně i společně problémové úlohy. Současně žákovi vytváříme prostor pro kreativní vytváření vlastních cílů a projektů, které bude schopen zvládnutými postupy realizovat. Vyučující umožní žákovi uplatnit tvůrčí přístup, navrhnout vlastní koncepci, či řešení. Podporujeme osvojování logických postupů žákem, zjišťování výsledků na základě vyvozování, pozorování, měření a dalších technik, schopnost zpracovat tyto výsledky a vyvodit z nich závěry. K tomu škola využívává různých forem praktických činností, pokusů a laboratorních prací.

- **Jazyková komunikace**

Jazykovou komunikaci chápeme jako nástroj ve smyslu dorozumění se mezi lidmi, a to jak v jazyce mateřském, tak i v cizích jazycích. Za základní úkol v této oblasti považujeme zvládnutí čtení s porozuměním v mateřském jazyce, schopnost otevřeně komunikovat, diskutovat. Práci s knihou a využíváním možností školní knihovny se snažíme motivovat žáka k četbě. Výuce anglického a německého jazyka se dostává podstatně většího významu a časového prostoru. Pozitivní vztah k osvojování si cizích jazyků podporujeme mimo jiné i periodickými kontakty se zahraničními žáky formou vzájemných návštěv a organizováním společných činností. Za důležité považujeme, aby vyučující chápali tuto výuku jako nástroj posilování sebevědomí žáka, ne jako prostředek vytváření stresu. Jazyková výuka více než ostatní vzdělávací oblasti využívá prvků tvořivé dramatiky v prožívání životních situací.

- **Práce s informacemi**

Škola učí žáka vyhledávat, analyzovat a účelně využívat informace z různých zdrojů tak, aby motivovaly žáka k touze po sebevzdělávání. Na 1.stupni bude žák schopen využívat PC, jako informačního prostředku a bude schopen se orientovat v kterékoli knihovně. Na 2.stupni se žák naučí aplikovat informační a komunikační technologie ve vzdělávacích oblastech. Žákům slouží dvě odborné učebny VT, informační centrum a jednotlivé PC stanice připojené na internet v některých odborných učebnách, které umožňují jednotlivcům nebo skupinám pracovat s aktuálními informacemi a využívat možnosti počítačové sítě přímo ve výuce různých vyučovacích předmětů.

- **Osobnostní a sociální výchova**

Osobnostní a sociální výchova se prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, zejména pak oblastmi Člověk a společnost, Člověk a jeho svět a Člověk a zdraví. Realizací docílíme změnu přístupu k osobnosti žáka a také jeho pochopení mezilidských vztahů i lepší sebeporozumění. Prostředkem nám je například vytváření a řešení modelových situací, kooperativní učení, formy dramatického projevu apod. V kolektivu třídy je věnována pozornost problematice vzájemných vztahů, je pravidelně využíváno formy „komunitního kruhu“, technik vedoucích k sebepoznání, sebeporozumění a upevňování sebedůvěry. Důležitým prvkem je společné vytváření bezpečné, zdravé atmosféry ve třídě a ve škole. K tomu je třeba osvojit si domluvená pravidla a umožnit žákům využívat jejich práv a dovolávat se jich. Kladný vliv má též nestresující systém hodnocení žáka s vysokým podílem slovního hodnocení na vysvědčení a v každodenní praxi podporujícím sebehodnocení, společné hodnocení a posuzování práce ostatních.

- **Aplikace získaných vědomostí a dovedností v praxi**

V souladu se stanovenými cíli se při volbě obsahu soustředíme na výběr takového učiva, které je pro žáka uplatnitelné v životní praxi a v dalším studiu. To předpokládá redukci dosavadního objemu učiva a zkvalitnění jeho osvojení. Důraz bude kladen na osvojování klíčových kompetencí k samostatnému učení. Úkoly a úlohy jsou voleny tak, aby pokud možno odrážely realitu současného světa a problematiku života. Je využíváno názorných dostupných pomůcek, praktických situací z každodenního života. Žáci si osvojují dovednosti a návyky potřebné pro životní praxi z nejrůznějších oblastí, jako například řešení základních ekonomických situací, schopnost „podnikatelsky myslet“, nebo například zkoumají stav životního prostředí a hledají cesty ke zlepšení, apod. Přípravují se postupně na volbu budoucího povolání. Domácí úkoly jsou zadávány formou procvičování v 1. věkovém období a postupně přecházejí do forem tvořivého vytváření za základě získaných informací.

- **Projektové vyučování**

Pro realizaci cílů a osvojení si klíčových kompetencí žáky zařazujeme výuku formou projektového vyučování s tématickým zaměřením, popřípadě exkurze s daným programem. Do rozvrhu pravidelné týdenní výuky zařazujeme projektové dny, výuku v blocích se stanoveným tématickým cílem. Formy výuky umožňují mimo jiné vzájemné učení a spolupráci žáků různého věku. Projektové dny jsou organizovány tak, že se uskutečňují v jednom dni pro žáky všech tříd a v jednotlivých předmětech dle plánu vyučujících.

- **Zájmové činnosti**

Škola klade důraz na širokou možnost pohybových aktivit, relaxaci a seberealizaci v určitém zájmu žáka. V návaznosti na tradice v oblasti zájmové činnosti umožníme žákům rozvoj jejich zájmů formou nabídky nepovinných předmětů, zájmových útvarů a vzdělávacích kursů. Individuální přístup k žákovi umožňuje naplnění zájmových útvarů odpovídajícím počtem žáků a využití asistentů z řad rodičů a studentů pedagogických fakult.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci se zdravotním postižením, žáci se zdravotním znevýhodněním a žáci se sociálním znevýhodněním.

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná **spolupráce školy, žáka, jeho rodičů a odborného pracoviště.**

V rámci školy jde pak především o spolupráci vyučujících žáka, třídního učitele, výchovného poradce a vedení školy. Výchovný poradce by měl být tím, kdo bude nejen rodičům, ale i vyučujícím k dispozici při řešení problémů týkajících se vzdělávání těchto dětí.

Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků je nutné také zkvalitňování připravenosti pedagogických pracovníků.

Velký význam pro úspěšné zvládnutí vzdělávání má spolupráce a komunikace mezi školou a rodinou. Každý učitel si ale musí uvědomit, že rodič je ten, kdo je s dítětem v každodenním kontaktu, má zkušenosti s jeho výchovou, nakonec rozhoduje. Zároveň je ovšem nutné, aby i rodiče respektovali učitele jako odborníka na danou problematiku.

Zásady komunikace učitele s rodičem:

- vytvoření klidné atmosféry
- dostatek času pro rozhovor (vhodnost využití konzultačních hodin)
- nejprve je nutno dítě pochválit, vyjádřit víru ve zlepšení
- zpočátku pouze popsat (nehodnotit) jevy, situace, chování, příhody
- uvést zdroje svých informací, totéž umožnit rodiči
- ujasnit si pojmy s rodiči
- uvádět konkrétní příklady a objasňovat svá stanoviska
- rozebrat s rodiči možné souvislosti, uvést důvody, co vše učitel zvážil, než se rozhodl takto reagovat
- nedávat dítěti „nálepky“
- snažit se rodičům citlivě poradit, nabídnout jim pomoc
- opakovat „pravidla hry“

Vzdělávání žáků se zdravotním postižením

Vycházíme ze Zákona č. 561/2004 Sb., Směrnice MŠMT ČR č.j. 13 710/2001-24 k integraci dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do škol a školských zařízení.

O zařazení dítěte do školy rozhoduje ředitel po dohodě s rodiči či zástupci dítěte na základě lékařského a speciálně-pedagogického vyšetření a s přihlédnutím k možnostem školy (architektonické řešení, asistent, počet žáků ve třídě, zkušenosti a vzdělání učitelského sboru, zabezpečení kompenzačními či edukačními pomůckami, odborná podpora, spolupráce s rodiči a tak dále) i místním specifickým (dopravní obslužnost, dostupnost zdravotně sociální péče, vzdálenost jiné školy od bydliště dítěte a tak dále).

Nezbytná je úzká **spolupráce s odborným pracovištěm**, v jehož péči dítě je.

- seznámíme všechny učitele s postižením dítěte a jeho specifiky
- dohodneme se s rodiči a odborným pracovištěm na možnostech úzké spolupráce
- snažíme se zajistit přístup k odborné literatuře a kurzům vztahujícím se k handicapu dítěte

Zásady pro práci s dětmi s postižením:

- respektování zvláštností dítěte
- včasnost (čím dříve je dítěti a rodičům poskytnuta speciální pomoc, tím je lepší výsledek práce)
- vývojovost (důležité je „nepřeskakovat“ jednotlivé vývojové etapy)
- optimální prostředí (jen při vhodné úpravě rodinného prostředí bude zajištěn dobrý rozvoj dítěte)
- speciální pomůcky, metody a formy výchovné práce
- všestrannost (dbáme na to, aby dítě mohlo své znevýhodnění kompenzovat i jinými činnostmi, v nichž je úspěšné)
- soustavnost

Vzdělávání žáků zdravotním znevýhodněním

Vycházíme ze Zákona č. 561/2004 Sb., Metodického pokynu MŠMT ČR č.j. 13 711/2001-24 k vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení nebo chování a Směrnice MŠMT ČR č.j. 13 710/2001-24 k integraci dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do škol a školských zařízení včetně následných změn.

V případě, že dítě má diagnostikovanou specifickou poruchu učení, snažíme se postupovat tak, abychom mu pomohli využít jeho skutečné vědomosti a dovednosti v souladu s rozumovým potenciálem nezatíženým obtížemi vyplývajícími z jeho poruchy.

- seznámíme všechny učitele s poruchou dítěte a jejími specifiky
- dohodneme se s rodiči na možnostech úzké spolupráce, stanovíme termíny pravidelných schůzek (zpravidla jednou měsíčně), v případě potřeby budou schůzky častější
- vysvětlíme vyučujícím způsoby hodnocení, možnosti úlev a tolerancí pro žáka
- vypracujeme individuální vzdělávací program
- seznámíme spolužáky s rozdílným způsobem hodnocení
- v hodinách ponecháváme dítěti potřebné pomůcky
- zajistíme na škole docházení dítěte do dyslektických kroužků za účelem provádění reedukace

Zásady pro práci s dětmi se specifickými poruchami učení:

- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků
- chválit nejen výkon, ale i snahu
- hodnotit je samotné a srovnávat jeho dílčí úspěchy či nedostatky s jeho vlastní osobou
- pracovat s dítětem často, ale krátkodobě
- při práci odstranit rušivé vlivy
- snažit se navodit příjemnou, soustředěnou atmosféru při práci
- snažit se najít něco, v čem je dítě úspěšné
- pravidelná relaxace

Při práci s dětmi se specifickými poruchami učení je velmi důležité získat pro spolupráci jejich rodiče, bez kterých nelze dosáhnout úspěchu. Je třeba získat si jejich důvěru, poskytovat jim jasné a srozumitelné informace, podporovat a povzbuzovat je při nápravě poruchy jejich dítěte.

Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Do této skupiny patří žáci, kteří pocházejí z prostředí sociálně, kulturně a jazykově odlišného. Hlavní problémem je zpravidla nedostatečná znalost vzdělávacího jazyka.

Pozornost je třeba při práci s těmito dětmi věnovat nejen osvojení českého jazyka, seznámení se s českým prostředím, kulturními zvyklostmi a tradicemi, ale ve shodě se školským zákonem umožnit těmto dětem budování jejich vlastní identity, která bude vycházet z jejich původního prostředí.

Zásady pro práci s dětmi se sociálním znevýhodněním:

- v případě potřeby vypracování individuálních vzdělávacích programů
- skupinová nebo individuální péče
- menší počet žáků ve třídě
- specifické učebnice a pomůcky
- odpovídající metody a formy práce
- případná pomoc asistenta učitele
- pravidelná spolupráce s rodinou
- spolupráce s odborným pracovištěm
- vytváření příznivého klimatu pro působení těchto dětí na škole

Vzdělávání mimořádně nadaných žáků

Nadaní žáci vykazují:

- paměť a znalost
- rychlost myšlení
- zpracování problému
- záměrné a dlouhodobé soustředění

- pružnost
- časná symbolická aktivita
- dávají přednost společnosti starších dětí, samotě
- vnímají souvislosti tam, kde je většina žáků nevidí
- ostře vnímají pravidla a rozpory
- poukazují na nesrovnalosti, odmítají se chovat korektně

Nadání dítěte se dá velmi výrazně ovlivnit, a to oběma směry. Záleží na nás, jak dokážeme vyhovět vzdělávacím potřebám těchto žáků. Jde o změnu metod, forem i organizace výuky. Při práci s nimi dochází ke spolupráci všech vyučujících. Žákům se také nabízí možnost spolupráce se subjekty mimo školu.

Varianty vzdělávání nadaných:

- Urychlování (akcelerace) – rychlé vzdělávání v základní škole, časný přechod na navazující školy, v odůvodněném případě je žákovi povoleno přeskočení jedné nebo několika tříd
- Obohacování normální výuky (enrichment) – rozšiřování, prohlubování učební látky, vyšší náročnost výuky
- Přeskupování žáků – speciální třídy a školy, soustřeďování nadaných v rámci školy a třídy, účast na projektech, systém volitelných předmětů, pracovní společenství, spolupráce s různými institucemi
- Kombinace těchto postupů

Pokyny pro práci s nadanými žáky:

- učitel by měl vědět, co žák umí a dát najevo, že to ví
- poskytovat dostatečné množství podnětů
- nabídka podpůrného materiálu (bohatý, variabilní, podnětný)
- nenutit žáka opakovat základní učivo
- umožnit účast na činnostech stimulujících další rozvoj

- respektovat individuální učební tempo, umožnit rychlejší postup v učení
- poskytnout jim určitou volnost v rozhodování, jak využijí ušetřený čas
- pomoc najít nadaným žákům jim podobné vrstevníky
- umožnit stanovování vlastních cílů a podílení se na hodnocení své práce
- využít možnost odborné pomoci

Pro žáky, kteří projevují zájem o výuku ve zvýšené míře, nebo jeví známky nadání je v ŠVP zařazen plán Studijní třídy.

Začleňování průřezových témat

Průřezová témata daná RVP ZV jsou realizována částečně formou začlenění do vzdělávacího obsahu jednotlivých vyučovacích předmětů a částečně formou projektů. Konkrétní výstupy jednotlivých průřezových témat jsou zpracovány podrobně ve vzdělávacím obsahu ŠVP ZV v tomto pořadí:

1. Osobnostní a sociální výchova (OSV)
2. Výchova demokratického občana (VDO)
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)
4. Multikulturní výchova (MKV)
5. Enviromentální výchova (EV)
6. Mediální výchova (MV)

Odkazy na realizaci průřezových témat v jednotlivých ročnících jsou rovněž uvedeny ve vzdělávacím obsahu jednotlivých vyučovacích předmětů ve sloupci mezipředmětové vztahy.

4. Učební plán

		I. STUPEŇ								II. Stupeň - základní						
Vzdělávací oblasti	Předmět	1	2	3	4	5	Náš I.st	RVP I.st	Disponibilní hodiny	6	7	8	9	Náš II.st	RVP II.st	Disponibilní hodiny
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literarura	8	9	9	7	7	40	35	5	5	4	5	5	19	15	4
	Cizí jazyk(anglický)		1	3	3	3	10	9	1	3	3	3	3	12	12	0
	Další cizí jazyk-volitelný						0			je vyučován v rámci vol. předmětů				0		0
Matematika a její aplikace	Matematika	5	5	5	5	5	25	20	5	4	5	4	5	18	15	3
Informační a komunikační technologie	Informatika				1	1	2	1	1	1				1	1	0
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2			6	12						0	-	
	Přírodověda				2	2	4			0						
	Vlastivěda				2	2	4			0	2					
Člověk a společnost	Dějepis						0	-		2	2	2	2	8	11	1
	Občanská výchova						0			1	1	1	1	4		
Člověk a příroda	Fyzika						0	-		2	2	2	2	8	21	5
	Chemie						0					2	2	4		
	Přírodopis						0			2	2		2	6		
	Biologie člověka						0					2		2		
	Zeměpis.						0			2	1	2	1	6		
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	12		1	1	1	1	4	10	2
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7			2	2	2	2	8		
Člověk a zdraví	Rodinná výchova						0	10		1	1			2	10	0
	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10			2	2	2	2	8		
Člověk a svět práce	Praktickéí činnosti	1	1	1	1	1	5	5		2	2	1	1	6	3	3
Disponibilní časová dotace	Volitelné(profilové) předměty						0	0	0		2	2	2	6		6
		20	22	24	26	26	118	104	14	30	30	31	31	122	98	24
							118							122		

		II. Stupeň - studijní						
Vzdělávací oblasti	Předmět	6	7	8	9	Náš II.st	RVP II.st	Disponibilní hodiny
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	5(1)	4(1)	5(1)	5(1)	19	15	4
	Cizí jazyk(anglický)	3	3	3	3	12	12	0
	Další cizí jazyk-volitelný	je vyučován v rámci vol. předmětů				0		0
Matematika a její aplikace	Matematika	5(1)	5(1)	5(1)	5(1)	20	15	5
Informační a komunikační technologie	Informatika	1				1	1	0
Člověk a jeho svět	Prvouka					0	-	
	Přírodověda					0		
	Vlastivěda					0		
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	8	11	1
	Občanská výchova	1	1	1	1	4		
Člověk a příroda	Fyzika	2	2	2	2	8	21	7
	Úvod do chemie		2			2		
	Chemie			2	2	4		
	Přírodopis	2	2		2	6		
	Biologie člověka			2		2		
	Zeměpis.	2	1	2	1	6		
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	4	10	0
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	6		
Člověk a zdraví	Rodinná výchova	1	1			2	10	0
	Tělesná výchova	2	2	2	2	8		
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	0	1	1	3	3	0
Disponibilní časová dotace	Volitelné) předměty		2	2	3	7		7

							0	0
		30	30	31	31	122	98	24
						122		

Integrace předmětů		
Biologie člověka v 8. roč.		
Přírodopis	Rodinná výchova	Biologie člověka
1	1	2
Úvod do chemie v 7.roč.		
Chemie	Pracovní činnosti – laboratorní technika	Úvod do chemie
1	1	2

Poznámky k učebnímu plánu 1.stupně

Využití disponibilní časové dotace:

- český jazyk 5 hodin
- cizí jazyk 1 hodina
- matematika 5 hodin
- informatika 1 hodina
- vlastivěda 2 hodiny

Na prvním stupni nevyučujeme volitelný předmět.

Od druhého ročníku je zařazena jedna hodina anglického jazyka.

Cizí jazyk

Jako cizí jazyk nabízíme jazyk anglický od 2. postupného ročníku.

Poznámky k učebnímu plánu 2.stupně

Využití disponibilní časové dotace:

základní

- 2. cizí jazyk v 7. - 9.ročníku: 6 h
- volitelné předměty v 7. - 9.ročníku: 6 h
- posílení vzdělávacích oblastí:6 h

studijní

- 2. cizí jazyk v 7. - 9.ročníku: 6 h
- volitelné předměty v 7. - 9.ročníku: 3 h
- posílení vzdělávacích oblastí:10 h

Člověk a příroda.

V 8. ročníku je zaveden integrovaný předmět Biologie člověka spojující témata z rodinné výchovy a přírodopisu (viz. tabulka výše)

Praktické činnosti

Základní třída dotace – v 6.tř a 7. třídě - 2 h týdně - vyučovat se budou celky :

- 6. roč. - Pěstitelské práce (chlapci i dívky)
 - Práce s technickými materiály (chlapci i dívky)
- 7. roč. - Pěstitelské práce (chlapci i dívky)
 - Příprava pokrmů – (dívky)
 - Práce s technickými materiály (chlapci)

8 .roč. - Pěstitelské práce (dívky) +Svět práce - volba povolání
- Příprava pokrmů (chlapci)+Svět práce - volba povolání

9.roč. - Práce s technickými materiály (chlapci)+Svět práce - volba povolání
- Péče o dítě (dívky)+ Svět práce - volba povolání

Studijní třída -dotace 1 hod týdně v 6. 8.a 9. ročníku - vyučovat se budou celky :

6. roč. - pěstitelské práce

8.roč. - příprava pokrmů + Svět práce - volba povolání

9.roč. - práce s technickými materiály (chlapci) - svět práce - volba povolání

- péče o dítě (dívky)+ Svět práce - volba povolání

Zařazení jednotlivých oborů pracovních činností může být upraveno podle možností školy v daném školním roce.
Pracovní činnosti se vyučují v blocích trvajících dvě vyučovací hodiny.

Cizí jazyk

Jako první cizí jazyk je nabízená angličtina. V sedmé až deváté třídě je nabízen další cizí jazyk (německý jazyk, ruský jazyk,) v dotaci dvou hodin týdně pro každý rok jako volitelný předmět.Pokud nemá žák zájem o další jazyk, vybírá si z dalších volitelných předmětů ve stejné hodinové dotaci.

Volitelné předměty

Volitelné předměty jsou zařazeny v učebním plánu v 7. – 9. ročníku.

Konkrétní nabídka volitelných předmětů je upřesněna každoročně podle podmínek školy (personálních)a zájmu žáků.

Volitelné předměty mají charakter jednoročních kursů.(pouze německý jazyk jako tříletý kurz) .Skupiny mohou vytvářet i žáci z různých ročníků.

Žák(yně) 7. třídy volí 1 předmět z druhé skupiny a 1 předmět z první skupiny.

Žák(yně) 8. a 9. třídy volí 2 předměty první skupiny a 1 předmět z druhé skupiny

Výčet volitelných vyučovacích předmětů 7. - 9. ročníku

I. skupina (hodina týdně)

cvičení z matematiky-CvM, zeměpisný seminář-SmZ, tvořivá dramatika Dram., cvičení z českého jazyka CvČj, instrumentální soubor-Inst, konverzace z angličtiny-KoAj, seminář z přírodopisu-SmPř, seminář z chemie-SmCh, seminář z fyziky-SmF, konverzace z německého jazyka KoNj, zdravotní výchova ZdrV

II. skupina (dvě hodiny týdně)

německý jazyk -Nj sportovní výchova-Spo, technické práce-Tp, pěstičství, příprava pokrmů-Vař, informatika-Inf, Užitá výtvarná činnost-UzV

Žáci(žákyně) studijní třídy,

je jedna hodina volitelného předmětu v 7. roč. věnovaná základům chemie

pokud nezvolí jako volitelný předmět německý jazyk volí v 7. roč. kombinaci CvM a SmPř

8. roč. CvM + SmFy

9. roč. CvM + SmCh

k tomu vybírají ještě jeden další předmět z nabídky v celkové dotaci 1 hodiny týdně (v 8. a 9. třídě)

Žák(yně), který(á) zvolí německý jazyk volí automaticky v 8. a 9. roč. i konverzaci v tomto jazyce

Žák(yně) má možnost si vybrat podle svého zájmu a rozvrhových možností kterýkoli předmět z nabídky jako další (nepovinný) předmět.

Projektové dny

Způsob začlenění projektových dnů

Jednou ze vzdělávacích forem vhodných pro osvojení klíčových kompetencí žáky jsou projektové dny. Jejich celkový přehled je včetně očekávaných výstupů součástí vzdělávacího obsahu ŠVP ZV. Během školního roku budou zařazovány

projektové dny . Pro realizaci projektových dnů není čerpáno disponibilní časové dotace učebního plánu. Za přípravu a realizaci konkrétních projektů jsou zodpovědění určení vyučující.

5.VZDĚLÁVACÍ OBSAH OBLASTI

Pro každý vyučovací předmět učebního plánu pro 1. a pro 2. stupeň jsou zpracovány učební osnovy v tomto členění:

1. název vyučovacího předmětu
2. charakteristika vyučovacího předmětu
3. výstupy žáka ZŠ T.G.Masaryka Náchod
4. učivo – obsah
5. mezipředmětové vztahy
6. metody + formy práce, projekty, pomůcky a učební materiály atd.

6.HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

6.1.Pravidla pro hodnocení žáků

Při **hodnocení výsledků vzdělávání žáků** postupuje škola v souladu s ustanoveními §51–53 školského zákona.

Pravidla a kritéria hodnocení výsledků vzdělávání žáků vymezuje podrobně řád školy.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků **1.i 2. stupně** na vysvědčení je vyjádřeno ve všech vyučovacích předmětech klasifikací.

6.2.Autoevaluace školy

Cílem autoevaluace školy je zabezpečit kvalitu a efektivitu školního vzdělávacího programu.

Právní rámec: § 8 + § 9 vyhl. MŠMT č.15/2005

Perioda provádění autoevaluace je 2 roky.

Autoevaluace je prováděna v následujících krocích:

1. definování oblastí činností důležitých pro školu
2. stanovení očekávání v cílech školy
3. vytipování efektivních kritérií a sledovaných jevů
4. vypracování evaluační zprávy
5. stanovení úkolů a opatření

Oblasti sledovaných činností	Sledované jevy a využívané nástroje
1) Nabídka školy	<ul style="list-style-type: none">• Naplňování cílů ŠVP ZV• Sledování zájmu veřejnosti o školu a image školy
2) Výsledky vzdělávání	<ul style="list-style-type: none">• Kalibro 5.-9.ročník – dovednostní testy• Cermat 9. ročník - dovednostní testy• Přehled klasifikace a hodnocení žáků

<p>3) Průběh výuky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Hospitační činnost • Sledování forem osvojování klíčových kompetencí • Ukázkové hodiny • Systém osobního růstu v rámci DVPP
<p>4) Individuální přístup</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sledování individuální péče • Zapojení žáků v týmové činnosti • Péče o žáky se specifickými vzdělávacími potřebami • Péče o talenty • Vyhodnocování úspěchů
<p>5) Klima školy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dotazníkové šetření INDI (žáci, učitelé, rodiče) • Kalibro – „Škola a Já“ (žáci, učitelé, rodiče) • SWOT analýza (pedagogický sbor + ostatní zaměstnanci)
<p>6) Zdroje a podmínky</p>	<p>Materiální:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sledování čerpání rozpočtu • Plán materiálního zajištění a jeho sledování • Prověrky BOZP <p>Personální:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Složení pedagogického sboru v souladu s potřebami realizace ŠVP a jeho UP • Věkové složení

	<ul style="list-style-type: none"> • Délka praxe v organizaci • Kvalifikovanost zaměstnanců <p>Hygienické:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čtvrtletní sledování dodržování legislativních norem
7) Vedení a řízení školy	<ul style="list-style-type: none"> • Strategické plánování • Informační systémy • Stanovení zodpovědností • Kultura školy • Sdílené hodnoty – úroveň motivace • Osobní růst zaměstnanců – plnění tříměsíční dohody • Personální situace

7. Závěrečná ustanovení

Nedílnou součástí Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání ZŠ T.G.Masaryka Náchod je roční plán práce školy zpracovaný k datu zahájení nového školního roku, který aktualizuje a upřesňuje text ŠVP ZV pro daný školní rok.

Změny v ŠVP ZV lze provádět na základě závěrů autoevaluace a evaluace školy nebo na základě návrhů pedagogů školy, školní rady, či orgánu rodičů žáků školy po ukončení školního roku.

Nedílnou součástí ŠVP k 1.9.2012 se staly standardy pro matematiku, český jazyk a literaturu a anglický jazyk.